

Uvodnik

A rapski jezik je, kako to ističe dr. Mustafa Jahić “neodvojivi dio islama i svih islamskih nauka” ili kako to kaže akademik Enes Karić “nezaobilazni organon islamskim naukama”, i o takvom definiranju pozicije i važnosti arapskog jezika u proučavanju islamskih nauka nije bilo, niti ima nesuglasja.

Činjenica je da se arapski jezik na području Bosne i Hercegovine izučava/poučava kontinuirano stoljećima: razlog opstajanja i kontinuiteta uglavnom je povezivan s izučavanjem islama, iako su određene društveno-političke prilike donosile i druge, ili razloge više u korist izučavanja arapskog jezika. U našim današnjim islamskim obrazovnim institucijama on se, kao nastavni predmet i dalje izučava/poučava, ali čini se, da posljednjih godina raste nezadovoljstvo svih, s jedne strane pozicijom arapskog jezika, a s druge rezultatima koji se postižu u nastavnom procesu na svim nivoima obrazovnih institucija u nadležnosti IZ u BIH.

S obzirom na to nezadovoljstvo, može li se s pravom postaviti pitanje jesmo li u “krizi” koncepta poučavanja arapskom jeziku.

Ako jesmo, imajući u vidu i kontekst opće globalne krize pozicije arapskog jezika i krize poučavanju arapskom jeziku, ovu “krizu” moguće je razumijevati na dva načina.

U prvom slučaju možemo je razumijevati i prihvatiti kao prijeteće stanje kojem moramo naći brzo rješenje. S obzirom na naše ukupne prilike, ako bismo ovoj krizi pristupili na taj način, otvara se pitanje koliko brzo možemo naći rješenje koje nije kozmetičke naravi; i koliko nas potraga za brzim rješenjem ne bi uvela u zamku potrage za konkretnim “krivcima” (npr. udžbenici), a time i u zabludu da će dugoročni ciljevi poučavanja arapskom jeziku biti ispunjeni.

U drugom slučaju, unatoč spomenutom kontekstu globalne krize pozicije arapskog jezika koji je odraz slike općih kretanja i odnosa u svijetu, “krizu” možemo razumijevati i prihvatiti kao poziv na preispitivanje koncepta, kojem se treba naći rješenje. Pretpostavka je da drugi način, iako na prvi pogled zahtjevniji, ima valjaniji potencijal da dugoročni ciljevi poučavanja arapskom jeziku budu ostvareni. To bi u praksi moglo značiti da osnivač islamskih obrazovnih institucija kao prvi zadatak ka ostvarenju cilja osmisli prikupljanje informacija o znanju jezika među učenicima/studentima završnih godina medresa ili fakulteta islamskih studija tj. da se napravi evaluacija postignutih rezultata iz dosadašnjeg koncepta. Na osnovu tih rezultata bilo bi moguće otvoriti “sigurnije” razgovore o tome na koji način postaviti ciljeve i zadatke budućeg koncepta poučavanja arapskom jeziku za potrebu izučavanja islamskih nauka, a potom redefinirati ili ukoliko se ukaže potreba, pristupiti radikalnim promjenama temelja na kojim počiva ovaj koncept: što podrazumijeva uređenje planova i programa, potom udžbenika kao i, metoda rada itd.

Dovođenje u pitanje koncepta bi, i u ovom slučaju svega što bi moglo uslijediti, sa sobom donijelo i određene posljedice, stoga se, bez obzira na mogući potencijal, ne može sa sigurnošću predvidjeti uspješno rješavanje “krize”, iako, ohrabruje to da nema mjesta sumnji da bi vrijedni izvršioc nastavnih planova i programa za arapski jezik u islamskim obrazovnim institucijama na svim nivoima “zonu komfora” rado zamijenili za svima vidljiv, ali i mjerljiv uspjeh učenika/studenata.

U ovom broju Muallima o ovim pitanjima; o trenutnoj poziciji arapskog jezika; o njegovom historijskom značaju i važnosti u proučavanju islamskih studija; ali i drugim temama – donosimo niz tekstova eminentnih autora iz ove oblasti. Vašoj pažnji preporučujemo i druge vrijedne tekstove koje donosimo u ovom broju, nadajući se da je Muallim i ovaj put ispunio svoju zadaću.

Senada Tahirović